

Rodna Gruda

Slovenec v Berlinski filharmoniji

A Slovene in the Berlin Philharmony

Objavljeno dne/Published on: 02.05.2013

Avtor članka/Article Author: Blanka Markovič Kocen, foto: osebni arhiv A. Ž.

Andrej Žust je edini Slovenec, ki je kot hornist zaposlen v Berlinski filharmoniji, bržkone najboljšem orkestru na svetu. Biti član Berlinskih filharmonikov, s katerimi so povezana legendarna imena klasične glasbe, od Hansa Von Bulowa, Wilhelma Furtwänglerja do Herberta von Karajana, Claudia Abbada in številnih drugih, so gotovo sanje vsakega glasbenika, je podoben dosežek in čast, kot če, denimo na drugih področjih, nogometaša povabijo v Barcelono ali znanstvenika v Naso.

Andrej Žust is the only Slovene working as a hornist in the Berlin Philharmony, arguably the best orchestra in the world. Being a member of the Berlin Philharmonic, associated with legends such as Hans von Bulow, Wilhelm Furtwängler, Herbert von Karajan, Claudia Abbad and many others, is certainly the dream of every musician. We could compare it to a footballer being invited to Barcelona or a scientist to NASA.

Andrej Žust: »Igranje v tako vrhunskem orkestru pravi izziv za vsakega glasbenika.«

Andrej Žust, rojen leta 1984 v Logatcu na Notranjskem, je imel prve ure roga s profesorjem Janezom Polancem. Kasneje je na Akademiji za glasbo v Ljubljani študiral pri profesorju Boštjanu Lipovšku. Še v času študija je prejel Škerjančevo in Prešernovo nagrado za svoje umetniške sposobnosti. Nagrajen je bil na številnih državnih in mednarodnih tekmovanjih, med drugim je 2001. prejel nagrado v italijanskem Povolettu in leto zatem na Tekmovanju mladih glasbenikov v Sloveniji. 2011. je postal član Berlinskih filharmonikov.

Iskriv sogovornik, oče osem mesečne deklice, mi zaupa, da mu je za Karajanovo štipendijo povedal Stefan Dohr, prvi hornist Berlinske filharmonije, ki se je tedaj mudil v Ljubljani, nastopil s komornim orkestrom Slovenske filharmonije in celo igral skupaj z Žustom. »Decembra 2009 sem torej odšel v Berlin, uspešno opravil avdicijo in dobil štipendijo,« pojasnjuje sogovornik. In takrat se je pravzaprav začela njegova pot v to multikulturno mesto.

Do tedaj je bil Žust zaposlen v Slovenski filharmoniji, pa tudi v slovenski Operi in radijskem orkestru, v Sloveniji pa je do pred nekaj leti tudi študiral.

Z zvijačo do roga

Na Glasbeno šolo Logatec, kjer je svojo glasbeno pot začel in je v aprilu praznovala 40-letnico, ima Žust lepe spomine: »Tam sem začel igrati rog, pravzaprav so me prelishčili! Hotel sem namreč igrati klavir kot moja sestra, pa je bil razred prepoln. Ravnatelj mi je pokazal ta umazan, star instrument in mi predlagal, naj ga za dva, tri mesece preizkusim, češ, če mi ne bo všeč, pa se bo medtem gotovo izpraznilo kako mesto na klavirju in ga bom lahko zasedel,« pravi. »Imel sem srečo, da sem že na začetku dobil izvrstnega profesorja, to je bil Janez Polanec, ki me je nad rogom navdušil, tako da sem se odločil za šolanje na srednji glasbeni šoli, zdaj konservatoriju za glasbo, in pozneje na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Pri Žustovih je bila glasba sicer doma. Sestra je sicer po petih letih glasbeno šolanje prenehala, postala je mamica in bo kmalu vnovič, zato ji najbrž primanjkuje časa za klavir, domneva sogovornik. Oče pa je pred mnogimi leti pel v pevskem zboru in igral trobento v Pihalnem orkestru Logatec, ki prav zdaj praznuje 100-letnico.

Berlinski filharmoniki

Orkester Berlinske filharmonije ima 128 članov, trenutno sicer nekaj manj, ker vse pozicije niso zasedene. Po Žustovih besedah vaje običajno potekajo ob torkih in sredo, dvakrat na dan, dopoldne in popoldne, zatem imajo tri koncerte, v četrtek, petek in soboto, le izjemoma tudi kakšnega nedeljo.

»S službo v Berlinski filharmoniji sem zadovoljen, Berlin mi je všeč, a upam, da to še ni moj umetniški vrhunec,« pojasnjuje Žust in dodaja, da je igranje v tako vrhunskem orkestru pravi izziv za vsakega glasbenika.

S člani orkestra, pravi, prijateljujejo tudi zasebno, večkrat se dobijo na kakšni večerji, ko kuha kdo od njih, veliko se družijo tudi na turnejah, organizirajo nogomet, včasih tudi tekmo s kakim drugim orkestrom v Berlinu...

Na vprašanje, ali v Berlinu srečuje tudi Slovence, sogovornik pove, da je nekajkrat obiskal znamenitega slovenskega župnika Dorija, s katerim se tudi sicer občasno slišita, novembra je bil na tradicionalnem slovenskem martinovanju, videva pa se tudi z nekaj kolegi iz študijskih let. »Sicer pa se bolj gibljam v okolju glasbenikov, ki pridejo v Berlin študirat, vsi se med sabo poznamo. Srečujem tudi umetnike iz Slovenije, bil sem na otvoritvi razstave, ki jo je ob slovenskem kulturnem prazniku organiziralo slovensko veleposlaništvo. Kadar sem prost, pa se radi odpravimo na kakšen izlet in v Slovenijo, k babici, ki komaj čaka, da vidi naraščaj.«

Nemško občinstvo bolj glasbeno izobraženo

Ker je Berlin veliko večje mesto kot Ljubljana, je tudi veliko več navdušencev za resno ali klasično glasbo, ugotavlja Žust. »Lahko bi rekel, da je občinstvo na tem področju bolj izobraženo. Vendar le zato, ker je tu več umetnikov in ljudi, ki jih ta vrsta glasbe zanima.« Po drugi strani je občinstvo je skoraj povsod enako, pravi: »Nekateri se na koncerte pridejo le pokazati, drugi pa pridejo resnično uživati.«

Kadar mora v službi veliko igrati, si Andrej Žust rad privošči razkošje tišine. »Z družino gremo v park ali kam drugam na sprehod in se samo pogovarjamo. Poslušamo ptičje petje.« Največkrat pa posluša radio – radijskih postaj v Berlinu res ne manjka. »Najraje poslušam kakšne jazzovske programe, rock... Odvisno od razpoloženja.«

Edini slovenski glasbenik v Berlinski filharmoniji je sprva dobil pogodbo za dve leti, to je bila neke vrste preizkusna doba, pravi, »vendar so po enem letu vsi člani orkestra potrdili, da me hočejo imeti v orkestru, nato sem dobil pogodbo za nedoločen čas.«

»Vsako leto štiri- do petkrat obiščemo Slovenijo, za prihodnost pa ne vem, kam nas bo življenje pripeljalo. Ne morem še reči, ali se bom vrnil za stalno ali ne, je pa vedno lepo priti domov,« pojasnjuje.